

• **İŞÇİLİK ORANININ TESPİTİ**

ÖZETİ: Kurum ve itiraz halinde Mahkemeler, bildirilmesi zorunlu işçilik oranını belirlerken; işin genel niteliğini, işte kullanılan teknik yöntemleri, işin büyüklüğünü, tamamlama süresini, işyeri koşullarını, istihkak tutarlarını, kısaca işçilik bildirilmesi gereken işle ilgili tüm verileri gözetmek, gerekirse emsalleriyle kıyaslamak, mahallinde bizzat işi denetlemek, kısaca işle ilgili tüm verileri dikkate alarak gerçek biçimde işçilik oranını veya miktarını saptamak zorundadır.

Mahkemece, öngörülen biçimde bir inceleme yapılmaksızın, aralarında yol inşaatlarında uzman inşaat mühendisinin yer almadığı bilirkişi heyetinin mahallinde inceleme yapmadan, proje üzerinde yapılan inceleme ve salt bir takım hukuki nedenlerle sonuca giden bilirkişi raporuna göre hüküm kurulması usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir

Davacı, işçilik nisbeti oranının %4 olarak uygulanması gerektiğinden, işçilik nisbetine göre prim borcunun tesbitiyle, fazladan tahakkuk ettirilen prim borcunun iptali davasının yapılan yargılaması sonunda; ilamda yazılı nedenlerle davanın kısmen kabulüne ilişkin hükmün süresi içinde temyizden incelenmesi taraf vekillerince istenilmesi ve davacı vekilince de duruşma talep edilmesi üzerine dosya incelenerek işin duruşmaya tabi olduğu anlaşılmış ve duruşma için 21.9.2004 Salı günü tayin edilerek taraflara çağrı kağıdı gönderilmişti. Duruşma günü davacı vekili Avukat Ş.İ. T ile karşı taraf vekili H.E. A geldiler. Duruşmaya başlanarak hazır bulunan Avukatların sözlü açıklamaları dinlendikten sonra duruşmaya son verilerek aynı gün Tetkik Hakimi B.Mustafa Şimşek tarafından düzenlenen raporla dosyadaki kağıtlar okundu, işin gereği konuşulup düşünüldü, ve aşağıdaki karar tesbit edildi.

Dava nitelikçe davacının taahhüdündeki yol ve sanat yapıları inşaatı işi nedeniyle davalı Kurumca uygulanan %9 işçilik oranının yapılan işe uygun olmadığı, işçilik oranının %4 olması gerektiğinin tesbiti ile Kurumca %9 oranına göre fazlada tahakkuk ettirilen prim borcunun iptali istemine ilişkindir. Bu yönüyle davanın yasal dayanağı 506 sayılı Yasanın 79. maddesidir.

Kurum ve itiraz halinde Mahkemeler, bildirilmesi zorunlu işçilik oranını belirlerken; işin genel niteliğini, işte kullanılan teknik yöntemleri, işin büyüklüğünü, tamamlama süresini, işyeri koşullarını, istihkak tutarlarını, kısaca işçilik bildirilmesi gereken işle ilgili tüm verileri gözetmek, gerekirse emsalleriyle kıyaslamak, mahallinde bizzat işi denetlemek, kısaca işle ilgili tüm verileri dikkate alarak gerçek biçimde işçilik oranını veya miktarını saptamak zorundadır.

Bu belirleme sonucunda gerçekten noksan işçilik bildirildiği saptanırsa fazla bildirilenler yönünden istem kabul edilmeli aksi halde red edilmelidir.

Mahkemece, öngörülen biçimde bir inceleme yapılmaksızın, aralarında yol inşaatlarında uzman inşaat mühendisinin yer almadığı bilirkişi heyetinin mahallinde

inceleme yapmadan, proje üzerinde yapılan inceleme ve salt bir takım hukuki nedenlerle sonuca giden bilirkişi raporuna göre hüküm kurulması usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir.

O halde, tarafların bu yönleri amaçlayan temyiz itirazları kabul edilmeli ve hüküm bozulmalıdır.

SONUÇ: Hükümün yukarıda açıklanan nedenlerle **BOZULMASINA**, davacı ve davalı yararına takdir edilen 375.000.000 lira duruşma Avukatlık parasının karşılıklı olarak birbirlerine yükletilmesine, temyiz harcının istek halinde davacıya iadesine, 21.9.2004 gününde oybirliğiyle karar verildi.

Okundu.
A.D.